

P H A S I S

Greek and Roman Studies

VOLUME 2-3 2000

ΘΡΟΒΟΙΣΤΟΣ ΣΕΓΑΣΤΗΣ ΑΟΧΕΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ
HELLENIC STUDIES ON THE VERGE OF CENTURIES

LOGOS

Editorial Board:

Rismag Gordeziani – Editor-in-Chief

Valeri Asatiani

Lasha Beraia

Tina Dolidze

Levan Gordeziani

Sophie Shamanidi

Nana Tonia

ფასისი 2-3, 2000

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინისტიკისა
და ნეოგრეცისტიკის ინსტიტუტის
ბერძნული და რომაული შტუდიები

© პროგრამა „ლოგოსი“, 2000

საქართველოს პრეზიდენტი

საერთაშორისო კონფერენციის მონაცილეებს
„ელინისტიკა საუკუნეთა მიზნაზე“

ქალბაგონებო და ბატონებო,

გულითადად მოგესალმებით და საჭიროდ ვთვლი, გითხრათ, რომ ქართული მეცნიერებისათვის დიდი პატივია ელინისტიკის დარგში ესოდენ მნიშვნელოვანი კონფერენციის თბილისში გამართვა, ეჭვი არ მეპარება, იგი საბერძნეთისა და საქართველოს მრავალსაუკუნოვანი ურთიერთობებისა და ურთიერთთანამშრომლობის კიდევ ერთ თვალსაჩინო მოვლენად იქცევა.

დღეს, როდესაც დამოუკიდებელი საქართველოს სახელმწიფო დამკვიდრებას იწყებს ევროპულსა და მსოფლიო თანამებობრობაში, საბერძნეთის თანადგომას ჩვენთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს. ამ თანადგომის გამოხატულებაა საბერძნეთის პრეზიდენტის, მისი აღმატებულების ბატონ კონსტანტინოს სტეფანოპულოსის ვიზიტი საქართველოში, ჩემი საბერძნეთში ყოფნის დაუკიწყარი დღეები, იქ გამართული ოფიციალური შეხვედრები, ქართული დელეგაციის საგანგებო პატივით მიღება და ჩემი მოკრძალებული ღვაწლის აღექსანდრე ონასისის მაღალი პრემიით აღნიშვნა.

ჩვენ მუდამ ვვრმნობთ საბერძნეთის მუდმივ მზაობას დაგვეხმაროს და თავად ჩვენც ყოველმხრივ ვუწყობთ ხელს საბერძნეთსა და საქართველოს მორის მრავალმხრივი მეგობრული ურთიერთობების განმტკიცებას. და აქვე ისიც უნდა ვთქვა, რომ ბერძნულ-ქართული ურთიერთობების მრავალსაუკუნოვან ისტორიას თავისი ხანგრძლივობითა და ინტენსივობით აღბათ ცოტა თუ მოეძებნება ანალოგი მსოფლიოში.

ამ ურთიერთობების უმნიშვნელოვანესი ფურცელია ლტოლვილ პონტოელ ბერძნეთა საქართველოში დამკვიდრება და აქ მათი გამორჩეული მოღვაწეობა ჩვენი ქვეყნის სასიკეთოდ.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, რომელთანაც დაკავშირებულია ქართული მეცნიერების კორიფეების, ელინისტების გრიგოლ წერეთლისა და სიმონ ყაუხჩიშვილის მოღვაწეობა, წარმატებით აგრძელებს შეა საუკუნეების ქართული მეცნიერებისა და განათლების ცნობილი კერძის ტრადიციებს ბერძნული კულტურისა და ენის შესწავლის სფეროში. სულ ახლა კი, დამოუკიდებელი საქართველოს ფორმირების მძიმე წლებში, მან გამონახა შესაძლებლობა ბერძნულ მხარესთან მჭიდრო ურთიერთთანამშრომლობით შეექმნა ამ დარგის სპეციალური სასწავლო-სამეცნიერო ინსტიტუტი, რომელიც დღევანდელ საქართველოში კლასიკური ფილოლოგიის, ბიბანგინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის დარგში წამყვან ცენტრს წარმოადგენს. ეს იმის საწინდარი გახლავთ, რომ საქართველოში კიდევ უფრო დიდი ყურადღება მიექცევა დარგს, რომელსაც, ქალბაგონებო და ბატონებო, თქვენ წარმოადგენთ, რომ ქართულ-ბერძნული ურთიერთობების განვითარება ჩვენი ქვეყნისთვის XXI საუკუნეში ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულება იქნება.

მინდა კიდევ ერთხელ მოგესალმოთ კონფერენციის მონაწილეებს და წარმატებები გისურვოთ თქვენი უძველესი დარგის სადიდებლად და საკეთილდღეოდ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
“ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ”

Κύριες και κύριοι!

Σας χαιρετώ εγκάρδια και θέλω να σας διαβεβαιώσω πως είναι μεγάλη τιμή για τη γεωργιανή επιστήμη το γεγονός ότι στην Τιφλίδα πραγματοποιείται ένα τόσο σημαντικό Συνέδριο για τις ελληνικές σπουδές. Είμαι σίγουρος, πως το Συνέδριο αυτό θα είναι μια επι πλέον μαρτυρία των μακροχρόνιων ελληνο-γεωργιανών σχέσεων καθώς και της συνεργασίας των δύο χωρών μας.

Σήμερα, που το ανεξάρτητο Γεωργιανό κράτος προσπαθεί να βρει τη θέση του στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια πολιτεία, η συμπαράσταση της Ελλάδας έχει ιδιαίτερη σημασία. Κορυφαία απόδειξη αυτής της συμπαράστασης ήταν η επίσημη επίσκεψη του Εξοχότατου Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Στεφανόπουλου, επίσης οι αξέχαστες μέρες της επίσκεψής μου στην Ελλάδα, οι συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την επίσκεψη εκείνη, η ιδιαίτερη τιμή με την οποία υποδέχτηκαν οι Έλληνες τη γεωργιανή αντιπροσωπεία, καθώς και η απονομή του βραβείου "Αλέξανδρος Σ. Ωνάση" στο πρόσωπό μου για το έργο που επιτελώ.

Αισθανόμαστε πάντα την προθυμία της ελληνικής πλευράς για κάθε είδους βοήθεια και από την πλευρά μας κάνουμε ότι είναι δυνατόν για την ανάπτυξη πολύπλευρων και φιλικών σχέσεων μεταξύ της Γεωργίας και της Ελλάδας. Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι είναι δύσκολο να βρει κανείς δύο λαούς με μακρόχρονη ιστορία και διμερείς σχέσεις όπως οι δύο λαοί μας.

Μία επίσης πολύ σημαντική σελίδα των ελληνο-γεωργιανών σχέσεων αποτέλεσε η εγκατάσταση των Ελλήνων του Πόντου στη Γεωργία, η δραστηριότητα των οποίων ήταν πάντα θετική για τη χώρα μας.

Το Κρατικό Πανεπιστήμιο της Τιφλίδας με το οποίο συνδέονται ονόματα γνωστών γεωργιανών ελληνιστών όπως του Γκριγκόλ Τσερετέλι και του Σιμόν Καουχτσισβίλι, συνεχίζει με επιτυχία την παράδοση των γεωργιανών εκπαιδευτικών εστιών του μεσαίων που είχαν ως αντικείμενο μελέτης τους τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό και την ελληνική γλώσσα. Στη δύσκολη εποχή της διαμόρφωσης του Γεωργιανού κράτους το Πανεπιστήμιο βρήκε τη δυνατότητα σε συνεργασία με την ελληνική πλευρά να ιδρύσει ένα εκπαιδευτικό-επιστημονικό κέντρο, το Ινστιτούτο Κλασικών, Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών, που είναι ένα από τα σημαντικότερα εκπαιδευτικά κέντρα της Γεωργίας. Το γεγονός αυτό αποτελεί προϋπόθεση για την περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα, τον οποίο αντιπροσωπεύετε εσείς, κύριες και κύριοι, καθώς και των διμερών σχέσεων, κάτι που αποτελεί αντικείμενο προτεραιότητας στον 21^ο αιώνα για τη Γεωργία.

Θέλω ακόμη μια φορά να σας καλωσορίσω και να σας ευχηθώ κάθε επιτυχία και πρόοδο σε μια από τις αρχαιότερες επιστήμες, τη μελέτη των γραμμάτων.

ADDRESS OF THE
PRESIDENT OF GEORGIA
TO THE PARTICIPANTS OF THE INTERNATIONAL CONFERENCE
“HELLENIC STUDIES ON THE VERGE OF CENTURIES”

Ladies and Gentlemen,

Accept my cordial greetings. To my strong belief, it is a great honour for Georgian scholars to host in Tbilisi such a significant conference on Hellenic studies. Undoubtedly, this fact will become another valuable contribution to the centuries-old Greek and Georgian relations and collaboration.

Now that Georgia starts to establish its place in the European and world communities, the friendly support of the Hellenic Republic acquires special significance. Greek support was testified by His Excellency, the President of the Hellenic Republic Constantinos Stephanopoulos' visit to Georgia, also the unforgettable days of my stay in the Hellenic Republic, official meetings held during the stay, Greek hosts' respectful attitude towards the Georgian delegation, and the ceremony of presenting me with Alexander S. Onassis Award for my modest contributions.

We have always felt permanent readiness of the Hellenic Republic to help and tried to do our best to promote the friendly and multifaceted relations between the Hellenic Republic and Georgia. It is also noteworthy that the long history and intensity of the Greek-Georgian relations have very few analogies in the world.

Among the most significant aspects of these relations is the settlement of Pontic Greek refugees in Georgia and their remarkable contribution to the welfare of our country.

Tbilisi State University, which witnessed activities of prominent Georgian scholars Grigol Tsereteli and Simon Kaukhchishvili, succeeds in carrying on the traditions of studying Greek culture and language – the traditions inherited from prominent medieval Georgian educational and scientific centres. Several years ago, during the hard period when independent Georgia was being formed, the University managed to establish a special educational and research institute in close collaboration with the Greek side. The institute has become a leading centre of classical philology, byzantinology and modern Greek studies in Georgia. This will be a guarantee to further develop in our country the branch which you, ladies and gentlemen, represent. Thus, the promotion of Greek-Georgian relations will become one of the top priorities in XXI century Georgia.

Once again, I welcome all participants of the conference and wish you success in your work to ensure the glory and welfare of the ancient branch you serve.

Tbilisi, August 31, 2000

EDUARD SHEVARDNADZE

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ, ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΚΑΙ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΤΗΣ ΤΙΦΛΙΔΟΣ ΜΕ ΤΗΝ
ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
(21-26 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ)

Με ιδιαίτερη ευχαρίστηση ανταποκρίνομαι στην πρόσκλησή σας να απευθύνω μήνυμά μου στο Συνέδριο με θέμα «Οι ελληνικές Σπουδές στο Μεταίχμιο των Αιώνων» που διοργανώνει το Ινστιτούτο Κλασσικών, Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Τιφλίδος.

Μου δίδεται έτσι η δυνατότητα να επικοινωνήσω εκ νέου με το Ίδρυμά σας που είχα την ευκαιρία να επισκεφθώ και το έργο του οποίου μπόρεσα να γνωρίσω και να εκτιμήσω κατά την διάρκεια της επισήμου επισκέψεώς μου στη Γεωργία τον Μάιο 1999.

Σημαντικό και πολύπλευρο είναι το έργο αυτό του Ινστιτούτου σας, στους τομείς της επιστημονικής ερεύνης, της διδασκαλίας και των εκδόσεων.

Ιδιαίτερη όμως είναι και η συμβολή του στις εξαίρετες ελληνογεωργιανές σχέσεις καθώς αποτελεί αληθινή γέφυρα πολιτιστικής επικοινωνίας μεταξύ των δύο λαών μας που συνδέονται με πανάρχαιους ιστορικούς, πολιτιστικούς και θρησκευτικούς δεσμούς.

Το Συνέδριό σας πραγματοποιείται σε χρόνο ιδιαίτερα κρίσιμο και σημαντικό. Σε περίοδο μεγάλων πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών ανακατατάξεων, οι ελληνικές σπουδές και οι αξίες που ο ελληνικός πολιτισμός κληροδότησε στον κόσμο είναι επίκαιρες όσο ποτέ με την οικουμενικότητα και την διαχρονικότητά τους. Εις το λυκαυγές της νέας χιλιετίας, η μελέτη της ελληνικής γλώσσης αλλά και του ελληνικού πολιτισμού γενικότερα θα μας βοηθήσει, κατά τρόπο καθοριστικό εις την αντιμετώπιση των προβλημάτων του Ατόμου και της Κοινωνίας.

Είμαι βέβαιος ότι ο προβληματισμός θα είναι γόνιμος και τα συμπεράσματα του Συνεδρίου σας για το μέλλον των ελληνικών σπουδών ιδιαίτερα σημαντικά. Τούτο εγγυάται το επιστημονικό κύρος του Ιδρύματός σας αλλά και το επίπεδο των συνέδρων Ελλήνων και μη.

Με τις σκέψεις αυτές απευθύνω θερμό χαιρετισμό προς όλους τους συμμετέχοντες ευχόμενος κάθε επιτυχία στις εργασίες του Συνεδρίου.

Αθήνα, 28 Αυγούστου 2000

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

საბერძნეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტი

მიმართვა

თბილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კლასიკური ფილოლოგიის,
ბიბლიოლიტიკისა და ენობრეცისტიკის ინსტიტუტისადმი
ელიტისტიკაში კონფერენციასთან დაკავშირებით

განსაკუთრებული სიამოვნებით ვეხმიანები თქვენს მოწვევას, რათა მივმართო კონფერენციას თემაზე: “ელინისტიკა საუკუნეთა მიჯნაზე”, რომელიც ტარდება თბილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კლასიკური ფილოლოგიის, ბიბანტინისტიკისა და ნეოგრეციისტიკის ინსტიტუტში.

ამგვარად კიდევ ერთხელ მეძლევა შესაძლებლობა დავუკავშირდე თქვენს ინსტიტუტს, რომლის მონახულების, მუშაობის გაცნობისა და შეფასების საშუალება მქონდა ჩემი ოფიციალური ვიზიტის დროს საქართველოში 1999 წლის მაისში.

მნიშვნელოვანი და მრავალმხრივია თქვენი ინსტიტუტის ღვაწლი სამეცნიერო კვლევის, სწავლებისა და პუბლიკაციების სფეროში.

ამასთანავე განსაკუთრებულია მისი წვლილი ბერძნულ-ქართულ ურთიერთობებში, რამდენადაც იგი წარმოადგენს კულტურული კონტაქტების ჭეშმარიტ ხიდს ჩვენს ორ ხალხს შორის, რომელთაც ერთმანეთთან აკავშირებს უძველესი ისტორია, კულტურა და სარწმუნოება.

თქვენი კონფერენცია ხორცის ისხამს მეტად კრიზისულ და მნიშვნელოვან დროს, დიდი პოლიტიკური, ეკონომიკური და სოციალური ძვრების პერიოდში. ელინისტიკა და მისი ღირებულებები, რომლებიც ბერძნულმა კულტურამ უანდერძა მსოფლიოს, აქტუალურია ისე როგორც არასდროს თავისი გლობალურობითა და მარადიულობით. ახალი ათასწლეულის დადგომისას, ბერძნული ენის და, საერთოდ, ბერძნული კულტურის შესწავლა დაგვეხმარება გარკვეულწილად დავძლიოთ პიროვნებისა და საზოგადოების პრობლემები.

დარწმუნებული ვარ, რომ თქვენი კონფერენციის პრობლემატიკის განხილვა ნაყოფიერი იქნება და შედეგები კი – განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ელინისტიკის მომავლისათვის. ამის გარანტიაა თქვენი ინსტიტუტის სამეცნიერო ავტორიტეტი და ამასთანავე კონფერენციაში მონაწილე ბერძენთა და არაბერძენთა დონე.

ამ აზრებით გულითადად მინდა მივესალმო ყველა მონაწილეს და ვუსურვო მათ წარმატებები კონფერენციის მუშაობაში.

ADDRESS

OF THE PRESIDENT OF THE HELLENIC REPUBLIC

TO THE INSTITUTE OF CLASSICAL PHILOLOGY, BYZANTINOLOGY AND
MODERN GREEK STUDIES OF TBILISI STATE UNIVERSITY ON THE OCCASION
OF THE INTERNATIONAL CONFERENCE "HELLENIC STUDIES ON THE VERGE OF
CENTURIES"

It gives me particular pleasure to address the International Conference "Hellenic Studies on the Verge of Centuries", which is held in the Institute of Classical Philology, Byzantinology and Modern Greek Studies of Tbilisi State University.

I am thus able to communicate again with your Institute, which I visited during my official visit to Georgia in 1999, and the work of which I had the opportunity to appreciate.

The work of the Institute is significant and multifaceted in the field of scientific research, teaching and publications.

Its contribution to the excellent Greek and Georgian relations is significant because it constitutes a solid bridge between the Greek and Georgian peoples, who already have ancient historical, cultural and religious links.

The Conference is held at a rather critical and significant moment. During great political, economic and social developments, Greek studies and the values which Greek civilization has bequeathed to the world are as timely as ever because of their ecumenical and eternal character. At the dawn of the new millennium, the study of the Greek language and the Greek culture in general will assist us significantly to face the problems of the individual and the society.

I am certain that your deliberations will be fruitful and the conclusions of your Conference will be important for the future of Greek Studies. The scientific reputation of your Institute and the high academic level of Greek and other participants guarantee the results.

With these thoughts I send my warm greetings to all participants wishing every success to the Conference.

Athens, 28 August, 2000

CONSTANTINOS STEPHANOPOULOS

ACKNOWLEDGEMENTS

PHASIS – Greek and Roman Studies of the Institute of Classical Philology, Byzantinology and Modern Greek Studies of Tbilisi Ivane Javakhishvili State University. Volume 2-3 publishes papers by participants of the International Conference *Hellenic Studies on the Verge of Centuries* (Tbilisi, September 21-25, 2000) organized by the Institute in collaboration with the Greek Rectors Council and the National Foundation for Reception and Resettlement of Repatriated Greeks.

The present special issue of Phasis publishes texts of papers as sent by authors without any editorial, stylistic or orthographic corrections. Editors are not responsible for any possible errors.

The emblem on the cover of the journal represents an image of the river-god Phasis from a Colchian didrachm (V B.C., western Georgia).

*

Authors who wish to further cooperate with Phasis are requested to send their papers on a floppy disk or by e-mail (on *Microsoft Word for Windows* format using font *Times New Roman*, with no more than 60000 characters) and a laser-printed copy. If a paper requires any specific signs, please give them on the left margin next to the respective line.

Remarks should be numbered all from 1... till the last one and given in the footnotes (at the bottom of the respective text).

We suggest the following way of giving bibliography:

- In case of a periodical or of a collection of papers: author (initials and surname fully given), the title of the paper, the title of the periodical, number, year, pages (without p.);
- In case of monographs: author (initials and surname fully given), the title of the work, publisher (name and city), year, pages (without p.).

Papers will be appreciated in the following languages: English, French and German.

Materials approved by reviewers will be published in the subsequent issue without any editorial, stylistic or orthographic corrections to the original text. Authors will be duly informed on the date of publishing their work. After the publication, authors will receive one copy of the volume. Please send us your exact whereabouts: address, telephone, fax, e-mail.

Our address:

Phasis
Institute of Classical Philology, Byzantinology and Modern Greek Studies
Tbilisi Ivane Javakhishvili State University
13 Chavchavadze Ave.
380079 Tbilisi, Georgia
Tel.: (+995 32) 22 11 81/ 25 02 58
Fax: (+995 32) 22 11 81
E-mail: logos@caucasus.net

**ORGANIZING COMMITTEE OF THE INTERNATIONAL CONFERENCE
“HELLENIC STUDIES ON THE VERGE OF CENTURIES”**

Valeri Asatiani

Head of the Centre for Mediterranean Studies

Georgos Babiniotis

Rector of the National and Capodistrian University of Athens

Dimitris Dollis

General Secretary, General Secretariat for Greeks Abroad

Thomas V. Gamkrelidze

Head of Tbilisi Institute of Oriental Studies of the Academy of Sciences of Georgia

Dimitris Glaros

Head of the Organizing Committee from the Greek Side

President of the National Foundation for Reception and Resettlement of Repatriated Greeks

Rismag Gordeziani

Head of the Organizing Committee from the Georgian Side

Head of TSU Institute of Classical Philology, Byzantinology and Modern Greek Studies

Alexander Kartozia

Minister of Education of Georgia

Andreas Kintis

Rector of the University of Economy and Business of Athens

Spiridon Kyritis

Rector of the Agricultural University of Athens

Otar Lordkipanidze

Head of the Archaeological Centre of the Academy of Sciences of Georgia

Christos Massalas

Rector of the University of Ioannina

Roin Metreveli

Rector of Tbilisi Ivane Javakhishvili State University

Head of the Georgian Rectors Council

Constantinos Simopoulos

Head of the Greek Rectors Council

Rector of Democritus University of Thrace

The organizing committee express their Gratitude for financial support to:

Ministry of Foreign Affairs of the Hellenic Republic

Ministry of Education and Religion of the Hellenic Republic

General Secretariat of Greeks Abroad

Greek National Foundation for Reception and Resettlement of Repatriated Greeks

Greek Rectors Council

Ministry of Education of Georgia

Tbilisi Ivane Javakhishvili State University

Development Fund of TSU Institute of Classical Philology, Byzantinology and Modern Greek Studies

ORGANIZING GROUP OF THE INSTITUTE

Prof. Dr. Sophie Shamanidi – Head of the group

Head of the Department of Modern Greek Studies

Lasha Beraia

Head of the Publishing Centre *Logos*

Dr. Irine Darchia

Academic Supervisor of the Department of Classical Philology

Dr. Tinatin Dolidze

Head of the Section of Byzantinology

Prof. Dr. Levan Gordeziani

Head of the Section of Archaeology and Source Study

Ekaterina Gamkrelidze

Lecturer

Dr. Ketevan Gurchiani

Lecturer

CONTENTS

Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου (Θεσσαλονίκη)	
Ανέκδοτες σελίδες από το έργο του Άγγελου Σικελιανού: Γραπτά για την Ιερουσαλήμ. Μια εικονολογική προσέγγιση	15
Δημήτρης Αγγελάτος (Λευκωσία)	
Η «δύσκολη» τύχη του έργου του Σολωμού μετά τα <i>Ενρισκόμενα</i> (1859): το ζήτημα της γλώσσας	21
Tamar Apziauri (Tbilisi)	
Zur christologischen Metaphorik der Schrift "Leben des Mose" Gregors von Nyssa	36
Αστέριος Αργυρίου (Στρασβούργο)	
Ένας Γεωργιανός Αυτοκράτορας για την μέλλουσα να αναστηθεί ορθόδοξη ανατολική αυτοκρατορία	41
Valeri Asatiani (Tbilisi)	
Several Aspects of Georgian-Byzantine Cultural Contacts	51
Ekaterina Avaliani (Tbilisi)	
Origins of the Greek Religion: Minoan and Mycenaean Cultural Convergence	54
Michael Bibikov (Moscow)	
An Equilibre between Poetry and Prose, Classicism and "Popularity" (Bilingual Character of Byzantine Literature from Prodromos to Skutariotes)	59
Nino Chikhladze (Kutaisi)	
The Motive of Amazons in the Classical Greek Drama	64
Anna Čqonja (Tbilisi)	
Kolchis und die Hellenistische Koine im Entwicklungskontext der Goldschmiedekunst	68
Γιάννης Δάλλας (Ιωάννινα)	
Γιώργος Σεφέρης: Στοιχεία του μοντερνισμού στην ποίηση του	73
Μιχάλης Δαμανάκης (Ρέθυμνο)	
Οργάνωση του εκπαιδευτικού υλικού του έργου «Παιδεία Ομογενών»	79
Irine Darchia (Tbilisi)	
Phenomenon of Colour in the Poetry of Pindar	87
Nino Dolidze (Tbilisi)	
A New Interpretation of a Man and its Function in the Teaching of Sophists (from the Modern Point of View)	95
Wachhtang Dshaparidse (Tbilisi)	
Byzanz an der Grenze Georgiens	98
Tedo Dundua (Tbilisi)	
Attic Half Mina from Dioscurias. Athenian Θαλασσοκρατία over the East Pontus	102
Marika Erkomaischwili (Tbilisi)	
Zur Geschlechteropposition in dem Kirke-Mythos	110
Σεργκέι Φεοντόσιεφ (Ντουνοβέτσι)	
Μία σχεδόν άγνωστη φιλία: Νίκος Καζαντζάκης (1883 - 1957) και Γκριγκόλ Ρομπακιντσέ (1880 - 1962)	114
Thomas V. Gamkrelidze (Tbilisi)	
Zur Frage des Systems der Verschluss- und Frikativlaute im "Minoischen" nach Ausweis der griechischen Linearschrift B	118
Τέα Γκαμρεκέλι (Τιφλίδα)	
Η δομική οργάνωση στα ποιήματα του Κ. Καβάφη	121

Τέα Γκαπριντασβίλι (Τιφλίδα)	126
Χρώματα στην ποίηση του Γ. Σεφέρη	
Κώστας Γεωργουσόπουλος (Αθήνα)	131
Ιφιγένεια και Μήδεια: δύο ξένες σε ξένο τόπο. Μια σοφιστική ανάγνωση των μύθων	
Ελευθερία Γιακουμάκη (Αθήνα)	133
Οι νεοελληνικές διάλεκτοι στην Ελλάδα του 20ου αι	
Georgios K. Giannakis (Ioannina)	136
Classical Greek Studies on the Verge of the Millennium: a Linguist's view	
Levan Gigineishvili (Tbilisi)	141
The One, the Limit and Infinity in philosophy of Ioane Petritsi	
Thina Giorgobiani (Tbilisi)	147
A propos de quelques questions de la langue et du style des livres bibliques d'après les rédactions grèques et géorgiennes	
Lewan Gordessian (Tbilisi)	151
Mykenisches Großreich – Tradition und Realität	
Rismag Gordessian (Tbilisi)	155
Einige Aspekte der hellenischen Studien um die Jahrhundertwende	
Ketewan Gurtschiani (Tbilisi)	163
Das Rituelle in <i>den Troerinnen</i> des Euripides	
Σόνια Ιλίνσκαγια-Αλεξανδροπούλου (Ιωάννινα)	168
Η ρομαντική ποίηση στην Ελλάδα. Μερικές προτάσεις για μια αναθεωρητική προσέγγιση	
Victoria Jugeli (Tbilisi)	172
Symeon Metaphrastes "The Life of Symeon the Stylite" (The sources)	
Amiran Kakhidze (Batumi) - Michael Vickers (Oxford)	175
Antike Welt und Ostpontos: Die griechische Nekropole klassischer Zeit in Pichvnari	
Máka Kamousátzé (Τιφλίδα)	181
Το μυθολογικό στοιχείο στην ποιητική και ζωγραφική δημιουργία του Ν. Εγγονόπουλου	
Tinatin Kauchtschischwili (Tbilisi)	186
Neu entdeckte griechische Inschriften aus Mzcheta	
Anna Kharanauli (Tbilisi)	189
Die ältesten (Chanmeti) Fragmente des AT und ihr textkritischer Wert für die Septuaginta-Forschung	
Elguja Khintibidze (Tbilisi)	194
An Example of Classical Greek Thought in Old Georgian Literature	
Zaza Khintibidze (Tbilisi)	198
Parallelism of Scenes in Homer's Epic and Shota Rustaveli's <i>The Man in the Panther's Skin</i>	
Richard Klein (Erlangen)	201
Medea am Ausgang der Antike	
Eka Kobakhidze (Tbilisi)	207
The Greek- Etruscan Relations in the Sphere of Mythology	
Gwanza Koplatadse (Tbilisi)	213
Die christliche Kosmogonie nach Basilius dem Grossen	
Παναγιώτης Κοτσιώνης (Αθήνα)	219
Η ελληνική εκπαίδευση στην Κοινοπολιτεία και τις χώρες της Κεντρικής Ευρώπης, στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων	
David Kovacs (Virginia)	224
The "Grammar" of Divine Intervention in Greek Tragedy	
Judith L. Kovacs (Virginia)	228
Paideia, the Care of the Soul, and Concealment in Clement of Alexandria	
Guram Kvirkvelia (Tbilisi)	232
Hoplite Armour in Colchis	

Contents

13

Boúla Lamprópolou (Athína)	242
To μυστικό τραγούδι της ελληνικής γλώσσας	
Vakhtang Licheli (Tbilisi)	246
Greeks ("Hellenism") in the Hinterland of Georgia (4 th -1 st cent. B.C.)	
Guram Lordkipanidze (Tbilisi)	250
Coins from Vani (Surium) Bearing the Representation of a Stylized Lotus	
Nino Lordkipanidze (Tbilisi)	252
Die Argonautensage und die Kypseloslade	
Otar Lordkipanidze (Tbilisi)	260
Classical Archaeology in Georgia (In the Context of History of Relations with the Greek World)	
Δημήτρης Λυπουρλής (Θεσσαλονίκη)	264
Ιατρική δεοντολογία: η πρώτη σύλληψη επαγγελματικής ηθικής στην αρχαία Ελλάδα	
Χρυσούλα Μάνου (Βόλος)	268
Λαϊκή Λογοτεχνία· Γύρω από την παραγωγή δαμονικών παραδόσεων	
Maia Matchavariani (Tbilisi)	274
The Classical Rhetoric in Old Georgian Translations (Based on David Tbeli's Translations of Gregory of Nazianzus' Works)	
Tamar Mirianashvili (Tbilisi)	280
Influence of Middle Platonism on Evaluation of Greek Philosophic Systems in "Protrepticus" of Clement of Alexandria	
Chiara Ombretta Tommasi Moreschini (Pisa)	283
Androgynous Divinities in Classic and Christian Antiquity	
Claudio Moreschini (Pisa)	289
The Christian Platonism of Gregory of Nazianzus	
Magda Mtchedlidzé (Tbilisi)	295
L'explication de la théorie platonicienne de l'amour par Ioané Petritsi	
Ketevan Nadareishvili (Tbilisi)	300
The Conception of Woman in Greek Tragedy in the Context of the Binary Oppositions of Sex Roles	
Vassiliki Nerantzi-Varmazi (Thessaloniki)	307
Byzantium and Iberia (6 th -11 th century)	
Athanasiros Papadopoulos (Ioannina)	311
Prehistoric Aegean and the Regions of the Black Sea and Kaukasos: Archaeological Evidence and Myths	
Manana Pchakadze (Tbilisi)	314
Die Funktion der jungen Frau in der altgriechischen Komödie	
Lorenzo Perrone (Pisa)	319
"Ιχνος ἐνθουσιασμοῦ" Origen, Plato and the inspired Scriptures	
Kiaso Pitskhelauri, Kote Pitskhelauri (Tbilisi)	327
Die ältesten Transkaukasischen Landesverkehrsadern im Zentralen Transkaukasus und ihre Archäologische Interpretation	
Nestan Ratiani (Tbilisi)	346
The Phenomenon of Marriage In the Epics of Homer	
Iωάννα Ρεμεδιάκη (Αθήνα)	351
Οι προφορικές μαρτυρίες στη θεατρολογική έρευνα: μεθοδολογία και πειραματική εφαρμογή	
Christoph Riedweg (Zürich)	359
Éléments d'un <i>Hiéros Logos</i> dans les lamelles d'or	
Sophie Shamanidi (Tbilisi)	371
Some aspects of Reproduction and Function of Myth in G. Seferis' Poetry	
Γιώργος Σταματίου (Σπέτσες)	377
Ο Καζαντζάκης και οι Αρχαίοι	

Γιώργος Στασινάκης (Γενεύη) Εισαγωγή στο έργο και τη σκέψη του Νίκου Καζαντζάκη	381
Tamar Sukhishvili (Tbilisi) Liver as a Life Symbol in Ancient Greek and Georgian World Vision	391
Rusudan Tsanava (Tbilisi) Mythoepic Aspects of the Dismemberment of the Human Body in Ancient Greek and Georgian Literature (Aeschylus, Sophocles, Vazha-Pshavela)	395
Lela Tschotatischwili (Tbilisi) Zu einigen Unterschieden in der Struktur der Minoischen und Mykenischen Sprache	405
Αννη Τσικοβάνι (Τιφλίδα) Το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον στην ποίηση του Οδυσσέα Ελύτη (“Οι Προσανατολισμοί”)	408
Jürgen Werner (Leipzig) Von <i>Aborigines</i> bis <i>Telewischn</i> - Griechische und Lateinische Anglizismen im Deutschen	413